

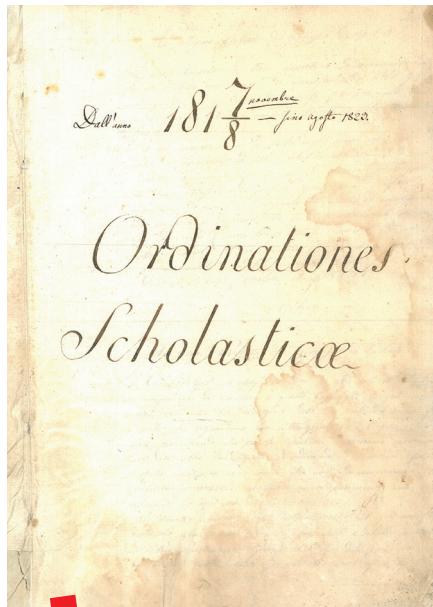
Stoljeća gradske povijesti u arhivu – Klasična gimnazija i Državni arhiv u Splitu

Bruna Horović Vuković, Marina Grgićević, Gordana Tvrđić

Državni arhiv u Splitu suorganizator je znanstvenog skupa „200. obljetnica podržavljenja Klasične gimnazije u Splitu“, koji je održan 25. svibnja 2017. u palači Milesi, prostoru HAZU-a. Glavni organizator skupa je Društvo prijatelja kulturne baštine Split, a ostali suorganizatori su HAZU – Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu, Prva gimnazija Split i Nadbiskupijska klasična gimnazija „Don Frane Bulić“ Split.

Za tu prigodu viša arhivistica Državnog arhiva u Splitu, Gordana Tvrđić, napisala je rad na temu *Arhivalije o podržavljenju Klasične gimnazije 1817. g. u Državnom arhivu u Splitu*. Transliteraciju i prijevode dokumenata s talijanskog jezika pripomile su više arhivistice Marina Grgićević i Bruna Horović Vuković.

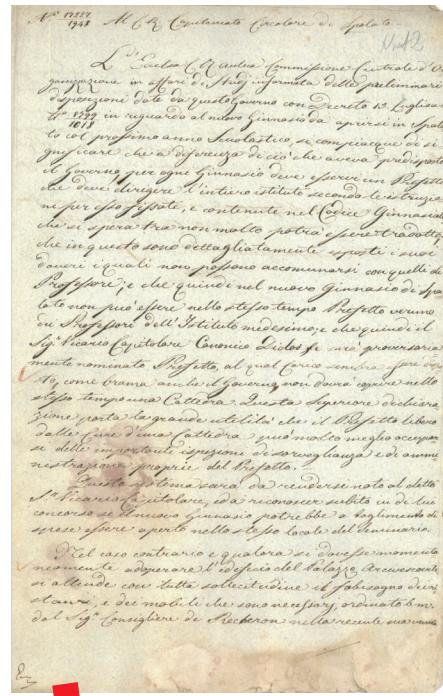
Uz arhivsku službu i ulogu arhiva u prikupljanju, čuvanju i obradi arhivskoga gradiva, opisane su akvizicije kojima je arhivsko gradivo, nastalo djelatnošću Klasične gimnazije u Splitu i njenih pravnih sljednika, zaprimljeno u Državni arhiv u Splitu. Najveći dio gradiva zaprimljen je 1954. godine od tadašnje Klasične gimnazije, Teslina ulica br. 10 u Splitu i odnosi se na razdoblje od 1817. do 1953. godine, a idućom akvizicijom iz 2016. godine I. gimnazija predala je Arhivu gradivo koje je imala u svom posjedu. Između ostaloga, bilo je gradiva nastalog djelatnošću Klasične gimnazije iz ranijih razdoblja, kao i djelatnošću Klasične gimnazije „Natko Nodilo“, koja je bila pravni sljednik i djelovala je od 1960. do 1978. kada je, tijekom socijalističke reforme školstva, Skupština općine Split ukinula Klasičnu gimnaziju. Time je Arhiv prikupio kompletno arhivsko gradivo koje je nastalo djelatnošću

Naslovnica rukopisne knjige Školska pravila / (Ordinationes Scholasticae, Liber I) (HR-DAST-57 Klasična gimnazija u Splitu)

Klasične gimnazije u Splitu od 1817. do 1978. godine i većim je dijelom arhivistički sređeno. Za starije gradivo je izrađeno obavjesno pomagalo, a za novoprimaljeno je sastavljen arhivski popis te je tako arhivski fond HR-DAST-57 Klasična gimnazija u Splitu 1817-1978 postao potpuno dostupan javnosti. Fond je podijeljen na više serija, od kojih je u radu opisano nekoliko najznačajnijih, a posebno arhivalije čiji je sadržaj izravno vezan s podržavljenjem, opisom otvorenja i počecima rada Gimnazije kao svjetovne ustanove.

Glavni katalozi tj. glavni imenici u kojima su upisani matični podaci o svim učenicima sačuvani su za cijelo razdoblje trajanja Gimnazije od 1817. do 1978. godine. Uz glavne knjige o učenicima, sačuvan je niz pomoćnih knjiga evidencija: o završnim ispitima,

Upis br. 12 iz 1817. o imenovanju Nikole Didoša za prefekta (HR-DAST-57 Klasična gimnazija u Splitu)

o privatnim učenicima, popisi upisanih učenika, učenika koji su položili prijamni ispit, itd.

Posebno su zanimljive tri knjige Školskih naredbi (Ordinationes Scholasticae I-III), u koje su upisivane sve službene naredbe viših vlasti od 1817. do 1848. godine, uključujući i one o osnivanju, odnosno podržavljenju Gimnazije.

Serija koju čine urudžbeni zapisnici i pripadajući spisi, najveća je po obujmu, količini gradiva i raznovrsnosti podataka. Urudžbeni zapisnici sačuvani su za razdoblje od 1817. do 1978. godine, a spisi u kontinuitetu od 1817. do 1951. i fragmentarno do 1978. godine. U upisnicima iz 1817. i 1818. godine pronađeno je niz spisa, dokumentata i isprava: sadržaj se odnosi nazbivanja iz 1817., kada iz Sjemenišne

gimnazije, koju je 1700. godine u Splitu ustanovio nadbiskup Cosmi, nastaje Klasična državna gimnazija. Iz ove serije izdvojeno je nekoliko spisa, čiji sadržaj donosi opise, upute i pravila o podržavljenju, izravno svjedoče o ovim povijesnim zbivanjima kada se u Splitu osniva prva prosvjetna ustanova kojom klasično obrazovanje postaje dostupno građanstvu. Najznačajniji od navedenih spisa su transliterirani, prevedeni i, uz nekoliko manjih komentara, predstavljeni na korist svekolikoj javnosti. ■

Upis br. 2 o
pečatu škole
koji će joj
dodjeliti Vlada
(HR-DAST-57)
Klasična
gimnazija u
Splitu)

